

- 4/5 -

2 T 29/95

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v hlavním líčení konaném dne 1.srpna 1996 v Plzni v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Josefa Baxy a přísedících Miluše Kiliánové a JUDr. Heleny Válkové, CSc., t a k t o :

Obžalovaný

P [redacted] Š [redacted] ,

[redacted]
nar. [redacted] v [redacted], trvale bytem [redacted], okr. Rokycany, t.č. ve vazbě ve věznici Plzeň-Bory,

j e v i n e n ,

že

dne 18.5.1993 v ranních hodinách v [redacted], okr. Rokycany, v rodinném domku č. [redacted] po předchozí hádce napadl Z [redacted] A [redacted] [redacted], nar. [redacted], kterou strhl na podlahu, kolem krku ji obtočil přívodní elektrický kabel od videopřehrávače a uškrtil, poté z bytu odcizil ke škodě A [redacted] A [redacted] videokameru

* 6.3.1997 datum narození opraveno ve smyslu opravného usnesení 2T 29/95 ze dne 18.2.1997, které nabylo právní moci dne 4.3.1997 opravila: Plachá

-10/

zn.SONY - Betamovie BMC, v.č. [REDACTED] s kufříkem, nabíječku elektrických ztrojů zn.SONY AC Power Adaptor ACM 100E a dva kusy elektrických zdrojů zn.SONY NP 11, vše v hodnotě 27.610,- Kč,

t e d y jednak jiného úmyslně usmrtil,
 jednak přisvojil si cizí věc tím, že se jí zmocnil
 a způsobil takovým činem škodu nikoliv malou,

č í m ž s p á c h a l

jednak trestný čin vraždy podle § 219 odst.1 tr.zák.,
jednak trestný čin krádeže podle § 247 odst.1,2 tr.zák. v obou případech ve znění zák.č.290/1993 Sb. a

o d s u z u j e s e

podle § 219 odst.1 tr.zák. za použití § 35 odst.2 tr.zák. k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání j e d e n á c t i
a p ů l (11,5) roku.

Podle § 39a odst.3 tr.zák. se k výkonu uloženého trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Zároveň se z r u š u j e výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Rokycanech ze dne 9.2.1994, č.j. 2 T 45/93-55, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 228 odst.1 tr.ř. je obžalovaný povinen uhradit poškozenému A [REDACTED] A [REDACTED] částku 6.243,- Kč.

Podle § 229 odst.2 tr.ř. se tento poškozený odkazuje se zbytkem uplatněného nároku na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í

Ke skutkovým zjištěním:

Z důkazů provedených v hlavním líčení krajský soud zjistil, že poškozená Z [] A [] bydlela se svým manželem A [] v obci [] č. [] na okrese Rokycany v rodinném domku, který zakoupili před více lety, zadaptovali a přistěhovali se z Prahy. Poškozená (v době činu [] let) se zabývala chovem psů a u domku měla zřízenou chovnou stanici plemene sibiřský husky. Z těchto důvodů byla známou osobou v okolí, přicházela do styku s mnoha lidmi a mezi jinými též s obžalovaným P [] Š [].

Obžalovaný žil se svou manželkou [] [] v nedaleké obci [] a vychovávali spolu tři nezletilé děti, z nichž dvě (nar. [] a []) byly společné, třetí patřilo manželce obžalovaného. Obžalovaný měl pak ještě další vyživovací povinnost ke své nezletilé dceři z prvního manželství (nar. []). Obžalovaný byl tedy živitelem rodiny, v té době zaměstnán od 1.6.1992 do 30.6.1993 u firmy [] jako klempíř a v období předcházejícím inkriminovanému skutku s výdělky v měsíci dubnu 1993 ve výši 3.236,- Kč a v měsíci květnu 1993 ve výši 882,- Kč. Navíc v té době dle vlastního vyjádření propadl hře na hracích automatech, kde postupně prohrával vydělané peníze a další částky získávané různými půjčkami tak, že tři měsíce nepřinesl domů vůbec výplatu a rodina tedy trpěla hmotnou nouzí. Svě manželce obžalovaný přitom neříkal pravdu, vymýšlel si, že jeho zaměstnavatel nemá peníze na mzdy, že bude vyplacen později apod.

V listopadu roku 1992 obžalovaný a jeho manželka koupili od poškozené A [] jednoho psa z jejího chovu, šlo o fenu jménem Glamour Girl s domluvenou cenou 2.500,- Kč. Při převzetí feny zaplatil jen 1.000,- Kč s tím, že zbytek ve výši 1.500,- Kč doplatí později, to však již neučinil, přestože poškozená ho vícekrát sama osobně nebo prostřednictvím jiných osob (svědek I []) o zaplacení dluhu žádala, neboť peníze potřebovala na

- 5/

nákup krmiva pro své další psy.

Již výše naznačené hře na automatech se obžalovaný oddával převážně v Plzni, též v Berouně a v Rakovníku, kam pravidelně odjížděl, a to i v době, kdy nepracoval z důvodu pracovní neschopnosti. Svoji manželku však klamal s tím, že do zaměstnání jezdí, a proto pravidelně denně z domova odcházel na vlak a odjížděl směrem do Plzně. Jeho pracoviště se nacházelo v obci [REDAKCE] (železniční zastávka na trati Praha - Plzeň). Ze zprávy zaměstnavatele (č.l.655), jakož i výpovědi svědků B [REDAKCE], K [REDAKCE] a F [REDAKCE] a sdělení Okresní správy sociálního zabezpečení v Rokycanech vyplynulo, že v měsíci květnu 1993 byl v pracovní neschopnosti od 7.5. do 31.5. a ani po jejím ukončení do zaměstnání již nenastoupil, přičemž manželka o této skutečnosti nevěděla (viz č.l.420, 483 a údaje z výpovědi obžalovaného v jiné jeho trestní věci vedené u Okresního soudu v Rokycanech pod sp.zn. 2 T 45/93 na č.l. 14). Dostupnými prostředky se nepodařilo zjistit přesnější údaje o pracovní neschopnosti obžalovaného (diagnóza, způsob léčení), toto však není na újmu úplnosti skutkového zjištění, že v uvedeném období obžalovaný v pracovní neschopnosti skutečně byl. Obžalovaný tehdy přestal i splácet novomanželskou půjčku, která mu byla poskytnuta v předchozím manželství, takže jej navštívili oba ručitelé (svědci K [REDAKCE] a J [REDAKCE]) s požadavkem na řádné splácení, což slíbil, ale slib nedodržel.

Předchozí popis osobních, rodinných a majetkových poměrů obžalovaného je významným hlediskem pro posouzení jeho následného chování. V této vypjaté kritické finanční a důsledku toho též rodinné situaci, se obžalovaný rozhodl navštívit poškozenou Z [REDAKCE] A [REDAKCE], aby se ji pokusil umluvit a oddálit splacení dluhu ve výši 1.500,- Kč.

V úterý dne 18.5.1993 odjel obžalovaný v časných ranních hodinách vlakem z domova jakoby do práce, ale vystoupil v [REDAKCE] [REDAKCE] (osobní vlak 7802 odjezd z [REDAKCE] v 6.28 hod., příjezd do [REDAKCE]

- 11 -

██████ v 6.31 hod.) a v cca 6.45 hod. zazvonil u rodinného domku č. █████. Poškozená A █████ po otevření vchodových dveří pozvala obžalovaného dovnitř v domnění a se slovy, že jí zřejmě nese dlužné peníze. Nabídla mu kávu, neboť si ji právě sama vařila. Při pití mu zároveň ukazovala nedávno narozená štěňata, když přitom fena obžalovaného kousla do ukazováku na levé ruce tak, že mu tekla krev a poškozená mu musela ránu v koupelně ošetřit. Po vypití kávy poškozená pozvala obžalovaného do vedlejšího pokoje, kde měla televizor s videem, aby shlédli videokazetu se zahraniční výstavou psů. Fenu se štěňaty zamkla ve vedlejším pokoji, aby obžalovanému znovu neublížila.

Během sledování videa zavedla poškozená znovu řeč na dlužné peníze, naléhala na obžalovaného, aby jí dluh vrátil, že to stále oddaluje, oni s manželem se proto doma hádají a potřebuje peníze na krmení pro psy. Hovor se postupně změnil v hádku, kdy poškozená křičela, že to takhle nenechá, že jí obžalovaný zřejmě peníze nechce vůbec dát. Obžalovaný začal také křičet, řekl poškozené "Ty krávo", na což ona mu dala facku, přiskočila ke dveřím, otevřela do chodby a se slovy "Vypadni" důrazně i gestem vyzvala obžalovaného k odchodu z domu.

V tento okamžik stála poškozená zády k obžalovanému. Obžalovaný ji chytil za ramena a strhl zpátky do pokoje tak, že upadli na podlahu, kde ji začal rdousit rukama na krku. Poškozená se bránila sevření, chytila vedle stojící hrnec s vodou a chtěla jím zřejmě obžalovaného udeřit. Obžalovaný v obavě, aby poškozená nekřičela, nevyběhla ven a nepřivolala pomoc, se natáhl po přívodní šňůře od videa, prudkým pohybem (škubnutím) ji utrl a zezadu přehodil poškozené přes hlavu, zkřížil ruce, obtočil a táhl za kabel do doby, než se poškozená přestala bránit a zůstala ležet na zádech na podlaze bez hnutí.

Poté obžalovaný v pokoji vzal pod oknem umístěný kufr, v němž byla videokamera a vedle ležící příslušenství (dva kusy elektrických zdrojů a jejich nabíječku) s úmyslem prodat je a

- 66 -
700

získat další peníze na hru na hracích automatech, z domku vyšel hlavním vchodem, zamkl a odešel. Šel pěšky po státní silnici směrem na [] a za posledním domem č. [] odhodil svazek klíčů do blízkého rybníka. Po příchodu do [] nejprve dal kufřík s kamerou do úschovy v pokladně na nádraží, krátce se zastavil doma, kde manželce sdělil, že pracovně projíždí a po chvíli odešel zpět na nádraží, kde kufřík s kamerou vyzvedl a odjel vlakem do Plzně. Kameru se pokusil nejprve dát do zastavárny na Hlavním nádraží, byl však odmítnut s tím, že jde o starý neprodejný typ. Obžalovaný zkusil totéž ještě v další zastavárně neda-leko nádraží a když rovněž neuspěl, vrátil se zpět na Hlavní ná-draží, uložil kufřík s kamerou do úschovny zavazadel, lístek vzá-pětí zahodil a odjel zpět do [].

Pro úplnost popisu jednání obžalovaného je třeba dodat, že v uvedeném týdnu nechali s manželkou natírat okna svého domku, na-tírání prováděl svědek F [] v průjezdu domu manželčiny tety svěd-kyně K [], kam je obžalovaný postupně navozil. Po neúspěchu získání peněz zastavením či prodejem videokamery využil obžalova-ný této příležitosti a v neděli dne 23.5.1993 v podvečerních ho-dinách bez vědomí svědkyně K [] vnikl neuzamčenými dveřmi dovnitř v úmyslu odcizit peníze, byt prohledal, odcizil zde vý-herní vkladní knížku s vkladem 43.020,- Kč a z této knížky další den v pondělí 24.5.1993 vyzvedl pro svoji potřebu v pobočce České spořitelny v Rokycanech částku 30.000,- Kč, kterou následně pou-žil pro svou potřebu.

Za toto jednání, kvalifikované jako trestné činy krádeže dle § 247 odst. 1, 2 tr. zák. a porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1 tr. zák., byl později odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Rokycanech ze dne 9.2.1994, č.j. 2 T 45/93-55 k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání deseti měsíců s podmíněným odkladem výko-nu trestu na zkušební dobu v trvání dvou let s uložením zvláštní povinnosti dle § 59 odst. 2 tr.zák. nahradit ve zkušební době podle svých sil škodu, kterou trestným činem způsobil a kromě to-ho stanovením zákonné povinnosti podle § 228 odst. 1 tr.řádu zap-

latit poškozené K [REDACTED] částku 30.000,- Kč. V mezidobí však během letních měsíců roku 1993 opustil obžalovaný své dosavadní zaměstnání i rodinu a odcestoval. Až do února 1994, kdy byl zadržen orgány policie, se pohyboval na různých místech republiky, kromě jiného v Praze, na jižní Moravě a jinde, živil se příležitostnými pracemi, případně drobnými krádežemi, přespával u různých osob a rodině nedal o sobě žádnou zprávu, takže jeho manželka se s ním v mezidobí nechala rozvést, aby prostřednictvím státní sociální podpory získala jako samoživitelka alespoň nějaké prostředky pro obživu své rodiny.

Zevní prohlídkou a pitvou poškozené byly zjištěny jednak stopy po rdoušení v podobě oděrků a krevní podlitin na krku a dále dobře znatelná trojitá strangulační rýha na krku, náhle vzniklá plicní rozedma, tečkovité krevní výronky v očních spojivkách, v kůži obličeje, v mezilalokových rýhách plic a ve sliznici hrtanu. Kromě toho byla dále zjištěna nepodstatná zranění v podobě oděrků, krevních podlitin a drobný krevní výron na různých částech těla.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství znalkyň MUDr. Heleny Kvapilové a MUDr. Marie Šamanové bylo dále zjištěno, že oba shledané mechanismy, tzn. rdoušení i škrcení, na poškozenou postupně působily, ovšem v terminálním stadiu bylo bezprostřední příčinou smrti poškozené udušení při uškrcení, když krátce před smrtí byla poškozená intenzivně rdoušena. Pevné úzké škrtidlo bylo třikrát obtočeno kolem krku, pevně zataženo vpředu na krku. Tomu odpovídá zjištěná trojitá strangulační rýha na krku, když všechny rýhy byly stejného charakteru, mezi nimi byly nalezeny kožní lišty, naproti tomu nebyly patrné oděrky, které by odůvodňovaly posun šňůry, a na přední ploše krku, kde se jednotlivé rýhy sbíhaly, byl znatelně patrný otisk jiného charakteru odpovídající zauzlení nebo překřížení škrtidla.

Pokud jde o další nálezy, ke krevním podlitinám a slizniční trhlince na vnitřní ploše rtů mohlo dojít nárazem elastického

předmětu proti ústům poškozené, např. úderem otevřenou dlaní nebo pěstí druhé osoby, zranění však mohlo vzniknout i silným tlakem ruky proti ústům nebo následkem pádu poškozené na podlahu krytou měkkým předmětem (kobercem). Podobně vznikly nejspíše oděrky na pravém lokti a krevní výron v týlní krajině. Stopy obrany poškozené před útočníkem zjištěny nebyly, avšak při zjištěném mechanismu usmrcení (útok zezadu) je ani předpokládat nelze.

Znalkyně se též vyjádřily k pravděpodobné době smrti a vymezily ji s ohledem na nález posmrtných změn na těle zemřelé poškozené v intervalu od 17.5. ve večerních hodinách až do průběhu dne 18.5.1993.

Z odborných vyjádření z oboru mechanoskopie bylo ohledně použitého přívodního kabelu zjištěno, že pochází od předmětného videorekordéru, tvořilo celek se zbylou částí a k jeho přerušení došlo přetržením - tahem.

Poškozená Z██████████ A██████████ byla nositelkou krevní skupinové vlastnosti 0 MN Rh+. Na košili s růžovými a černými kostkami, kterou měla v době nálezu na sobě, byla v místech na levé straně vpředu nad kapsou a na zádech pod límcem prokázána lidská krev skupinové vlastnosti B. Z těchto důvodů bylo v přípravném řízení zjišťováno, zda některá z osob, které přicházely s poškozenou v poslední době do styku, není nositelem krve stejných skupinových vlastností. Za tím účelem byla postupně ve smyslu § 114 odst. 2 tr. řádu odebrána krev osobám, s nimiž se poškozená setkávala, tedy svědkům A██████████ A██████████, F██████████ K██████████, O██████████ B██████████, Z██████████ B██████████, J██████████ D██████████, P██████████ B██████████, I██████████ B██████████, I██████████ Š██████████, J██████████ B██████████ a M██████████ I██████████ (viz. čl. 26 až 35 spisu), dále byl odebrán biologický materiál z těla poškozené a jejího manžela A██████████ A██████████ a tyto vzorky podrobeny biologické expertize. Ze znaleckého posudku z oboru kriminalistické techniky (biologická expertiza) nebyla zjištěna shoda mezi zajištěným vzorkem stopy krve na košili poškozené s žádnou z vyjmenovaných osob (viz. čl. 47 až

52, 57 až 60, 63 až 64). Obdobně negativní závěr vyzněl ze zpráv o výsledku srovnání otisků pachových stop na vražedném nástroji (kabelu) se vzorky tělesných pachů odebraných a zajištěných u jmenovaných do pachových konzerv (viz čl. 15 až 25). Protože ani výsledky těchto osob v postavení svědků, ani jinými důkazy nebylo v době prakticky půl roku po činu zjištěno nic, co by vedlo k odhalení pachatele činu, bylo dne 10.12.1993 trestní stíhání přerušeno dle § 173 odst. 1 písm. e) tr. řádu.

Obžalovaný P. Š. se obdobnému odběru krve podrobil až dne 11.4.1995, když již předtím byly orgány činné v trestním řízení přípravném seznámeny z jeho legitimace dobrovolného dárce krve s tím, že je nositelem krve skupinových vlastností B+ (viz. čl. 290 až 291). Z dalšího znaleckého posudku z oboru kriminalistiky vypracovaného Kriminalistickým ústavem v Praze bylo následně zjištěno molekulárně genetickým vyšetřením izolací deoxyribonukleové kyseliny (DNK), že krev zajištěná na košili, kterou měla bezprostředně před smrtí na sobě poškozená a krev odebraná obžalovanému vykazují ve všech šesti testovaných polymorfizmech takovou shodu kombinace alel, která se v naší populaci vyskytuje asi u 0,002% osob (tj. asi u jedné z padesáti tisíc).

Z výpovědi zpracovatele znaleckého posudku RNDr. Jaroslava Broučka v hlavním líčení vyplynulo, že ke zkoumání byly předloženy vzorky krve v dostatečném množství i kvalitě, přičemž analýzou nebyly znehodnoceny, takže srovnání je opakovatelné. Pokud by bylo zvoleno více variabilních míst, pohybovala by se míra pravděpodobnosti v hodnotách v rozmezí deseti na desátou až deseti na dvanáctou. Znalec zdůraznil, že zvolený počet šesti variabilních míst byl naprosto dostatečný pro vyslovení výše uvedeného jednoznačného závěru. Přitom upozornil, že alely jsou na sobě navzájem nezávislé, stejně tak jsou nezávislé i na krevních skupinách, tzn. uvedenou kombinací mohou mít osoby s různými skupinovými vlastnostmi krve.

K odůvodnění skutkových zjištění, úvahám při hodnocení provedených důkazů a k obhajobě obžalovaného:

Obžalovaný P. Š. byl ve věci vyslýchán opakovaně. Poprvé po sdělení obvinění dne 14.6.1995, ke skutkům kladeným mu za vinu se doznal (čl. 406 až 416). Následující den byl obviněný vyslechnut před soudcem v souvislosti s rozhodováním o vzetí do vazby, odkázal na svou výpověď z předešlého dne, uvedl, že to nechce opakovat, pouze k motivu sdělil, že byl tehdy na tom psychicky velice špatně, závislý na automatech a odtud se odvíjel nedostatek peněz. Proti rozhodnutí o vzetí do vazby si nestěžoval. Znovu byl vyslechnut vyšetřovatelem v přípravném řízení podruhé dne 29.9.1995 (viz čl. 418 až 426), kdy své doznání odvolal, uvedl, že poškozenou naposledy viděl den nebo dva dny předtím, než se to stalo, kdy ji navštívil v úmyslu půjčit si od ní videokameru s tím, že ji za dva nebo tři dny vrátí, což však ve skutečnosti učinit nehodlal, nýbrž kameru chtěl dát do zastavárny. Když kameru od poškozené získal, odjel s ní do Rokycan, kde mu ji v zastavárně nevzali, uložil ji tedy do nádražní úschovny a odjel domů. Druhý den znovu navštívil údajně poškozenou, aby jí sdělil, že kameru bude ještě potřebovat. Při této druhé návštěvě jej kousl pes do ukazováku levé ruky. Zranění si ošetřil sám, ale poškozená s ním šla do koupelny, kde si omyl ruku a dostal čtverečky gázy, aby si je na ránu přiložil. Poškozené se dle vlastního vyjádření nijak nedotkl. Poté kufřík s kamerou vyzvedl a vlakem odjel do Plzně, kde opět navštívil dvě zastavárny, ale bezúspěšně, kameru proto opět uložil do nádražní úschovny a odjel domů. Byl v té době v pracovní neschopnosti údajně s chřipkou, ale manželka o tom nevěděla, neboť ráno odjížděl jako do práce a odpoledne se vracel. Činu, který se mu klade za vinu, se dopustit nemohl, neboť natírali okna v průjezdu u manželčiny tety paní K. Tyto práce prováděl kolem poledne, když se vracel a manželce říkal, že v práci dřív skončili, jeden den byl doma od rána.

V hlavním líčení tuto druhou výpověď převážně zopakoval a upřesnil, odlišně od předchozích tvrzení však uváděl, že v

pracovní neschopnosti byl kvůli bolesti zad, o čemž manželka věděla, natírání oken a práci s tím spojené se věnoval celé dny, dále zdůraznil, že u poškozené žádný dluh neměl, neboť mu jej již dříve odpustila.

Po předestření rozdílných údajů z jednotlivých výpovědí postupem podle § 207 odst. 2 tr. řádu obžalovaný uvedl, že k trestné činnosti se doznal pod psychickým nátlakem ze strany policistů během vytěžování v Rokycanech, měl z nich strach, neboť nedlouho předtím vedle ve vesnici ukopali jednoho člověka k smrti. Ze stejných důvodů zopakoval výpověď i před vyšetřovatelem, když ten byl navíc přítomen při vytěžování na kriminální policii v Rokycanech. Pokud uváděl v původní výpovědi k podrobnosti k trestnému činu, vysvětloval to tak, že částečně mu je policisté předestřeli, některé skutečnosti se dozvěděl od svého kamaráda M. [REDAKCE] L. [REDAKCE], který poškozenou mezi prvními v domku mrtvou našel a konečně čerpal informace též z tisku, který o případu uveřejnil řadu reportáží.

Krajský soud provedl veškeré důkazy opatřené a shromážděné v přípravném řízení a předložené spolu s podanou obžalobou a k prověření obhajoby obžalovaného dokazování též podrobně doplnil. Po zhodnocení provedených důkazů dospěl pak k závěru, že v souladu s dalšími skutkovými zjištěními je původní výpověď obžalovaného ze dne 14.6.1995. Tato výpověď je vnitřně logická a přesvědčivá i v detailech koresponduje s údaji zjištěnými při ohledání místa činu v protokolu a připojené fotodokumentaci, výše popsány expertizami kriminalistické techniky z oboru mechanoskopie, biologie, znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví - soudní lékařství a celou řadu dalších důkazů.

Předně je nutno uvést, že v hlavním líčení byli vyslechnuti v pozicích svědků kriminalisté podílející se na objasňování trestného činu ve stadiu před zahájením trestního stíhání (svědci K. [REDAKCE] a ing. V. [REDAKCE]), oba postupně činní vyšetřovatelé případu (svědci P. [REDAKCE] a H. [REDAKCE]) a soud též zkoumal písemné záznamy týkající

se předprocesních i procesních úkonů vůči tehdy nejprve podezřelému a následně obviněnému P. Š. Z těchto důkazů nevyplývalo nic, co by svědčilo o nekorektním přístupu policejních orgánů či vyšetřovatele, bylo porušením příslušných ustanovení trestního řádu a znamenalo zkrácení práv obžalovaného, zejména na jeho obhajobu.

Ze spisu je zjistitelné, že P. Š. byl dne 14.6.1995 v 8.30 hod. předveden policisty Obvodního oddělení Policie ČR v Rokycanech jako osoba důvodně podezřelá ze spáchání trestného činu podle § 14 odst. 1 písm. e) zák. č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů a předán v 8.45 hod. orgánům kriminální policie. Jím byl vytěžován ve smyslu § 158 odst. 3,4 tr. řádu, o tomto vytěžení byl pak sepsán úřední záznam a ve 13.00 hod. téhož dne byl převzat v Rokycanech vyšetřovatelem a převezen na Krajský úřad vyšetřování Policie ČR v Plzni (viz. čl. 393 až 396). Zde mu bylo sděleno obvinění, které převzal již v přítomnosti přítomné obhájkyň JUDr. Věry Schillerové a v době od 14.50 hod. do 17.05 hod. byl jako obviněný vyslechnut.

Z protokolu (čl. 406 až 416) vyplývá, že obhájkyň byla celému výslechu přítomna, obviněný nežádal před jeho zahájením rozhovoru bez přítomnosti třetí osoby, k věci vypovídal velmi podrobně a spontánně s doplňujícími otázkami vyšetřovatele a v závěru svého výslechu výslovně uvedl, že vypovídal dobrovolně, bez nátlaku, nic nepil, ani nepožil žádné léky, vyjádřil ochotu účastnit se rekonstrukce trestného činu na místě, zdůraznil, že nemá záměr věc nijak zkreslovat a během výslechu byl v naprosté fyzické i psychické pohodě.

Pokud jde o tvrzení obžalovaného týkající se vědomosti detailů spáchaného skutku získané informacemi od M. L., případně z tisku, lze porováním údajů z jeho výpovědi ze dne 14.6.1995 (čl. 406 až 415) s údaji ve výpovědi svědka L. (čl. 448 až 457, 611 až 614) a údaji z časopisu Ring (čl. 323 až 328) zjistit, že obžalovaný uváděl údaje, které předtím v tisku

otištěny nebyly, o kterých nehovořil ani svědek L [REDACTED] a které byly známy jen úzkému okruhu policistů provádějících ohledání místa činu. Jedná se například o zmiňovaný hrnec s vodou nebo informaci o osudu kufříku s videokamerou. V tomto směru ihned po sdělení obžalovaného, kam kameru uschoval, provedla policie pátrání a z dokladů Českých drah, železniční stanice Plzeň a výpovědi svědkyně B [REDACTED] bylo zjištěno, že předmětná kamera v kufru byla skutečně uložena do úschovny na Hlavním nádraží v Plzni dne 18.5.1993, zůstala nevyzvednuta delší dobu, takže se posléze stala předmětem dražby, kde ji koupil svědek M [REDACTED], který ji dne 21.8.1995 vydal orgánům činným v trestním řízení a kamera byla vrácena zpět poškozenému A [REDACTED] A [REDACTED] (čl. 316 až 322). Z dokladů o její koupi, zjištěných identifikačních znaků, výrobního čísla a dalšího znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha (čl. 307 až 309, 311 až 312) na přítomnost a srovnání trichologického materiálu (psích chlupů, lidských vlasů apod.) byl učiněn zcela bezpečný závěr, že jde o kameru patřící poškozenému A [REDACTED]. Z jiných důkazů (čl. 314 až 315, svědek L [REDACTED] čl. 454) bylo zjištěno, že o víkendu ve dnech 15. až 16.5.1993 se poškozená Z [REDACTED] A [REDACTED] se svým manželem zúčastnili výstavy psů v Plzni a kameru měli prokazatelně s sebou. Hodnota odcizených věcí (videokamery v originálním kufříku, 2 ks elektrických zdrojů a nabíječky) byla zjištěna znaleckým posudkem z oboru ekonomiky, ceny a odhady (čl. 392 až 393).

Ve prospěch obžalovaného vypovídala jeho manželka [REDACTED] a matka poškozené Z [REDACTED] B [REDACTED]. Výpověď svědkyně [REDACTED] nehodnotil soud jako zcela věrohodnou, neboť byla v rozporu s důkazy objektivní povahy a místy i s údaji samotného obžalovaného (půjčení videokamery, původ zranění na prstu, vědomost o pracovní neschopnosti obžalovaného, jeho přítomnost při natírání oken apod.). Nelze přehlédnout v této souvislosti velmi silný citový vztah svědkyně k obžalovanému, jež se projevil kromě jiného tažka bezmeznou tolerancí jeho neodpovědného chování (utrácení peněz z rodinného rozpočtu, útěk od rodiny, přesto po

-10

rozvodu a návratu nový sňatek) a taktéž určitou nevolí vůči vztahům obžalovaného k poškozené A [REDACTED], byť zde blíže neprokazovaným. Svědkyně [REDACTED] taktéž nedokázala ve své výpovědi rozlišit skutečnosti, jež vnímala svými smysly od svých pocitů, představ, názorů převzatých od jiných osob, a jejich hodnocení. Nicméně i tato svědkyně připustila (a svědci F [REDACTED] a K [REDACTED] potvrdili), že během natírání oken se obžalovaný občas z domova na několik hodin vzdaloval, což s ohledem na vzdálenosti místa bydliště a místa činu s přihlédnutím k frekvenci dopravního spojení není bez významu.

Svědkyně B [REDACTED] vypovídala taktéž ve prospěch obžalovaného, zde ovšem z jiných příčin. Z usmrcení její dcery byl prakticky dva roky podezřelý manžel A [REDACTED] A [REDACTED], na jehož osobu policie od počátku vyšetřování zaměřila téměř výhradní svou pozornost. Manželé A [REDACTED] žili v dlouhodobě neurovnaném manželství s častými slovními i fyzickými konflikty, takže jmenovaný v očích svých tchyně od počátku byl a zůstal původcem činu, přestože nebyl z jeho spáchání nikdy obviněn. Navíc z provedených důkazů jednoznačně vyplynulo, že v době činu se nacházel v Praze, kam odjel v pondělí dne 17.5.1993 časně ráno za obchodními záležitostmi a vrátil se v doprovodu policie až po uvědomění o smrti své manželky ve večerních hodinách dne 19.5.1993. I v hlavním líčení však svědkyně B [REDACTED] demonstrovala svůj nenávistný postoj vůči svědku A [REDACTED], takže soud nemohl její výpověď hodnotit jako objektivní a věrohodnou.

O nevěrohodnosti pozdějších tvrzení obžalovaného svědčí i další zjištěné okolnosti návštěvy poškozené. Obžalovaný neměl kvůli dlouho nesplácenému dluhu dobrou pověst u poškozeného a tím spíše jejího manžela, který výhrady vůči němu ostatně ani neskrýval. Pro poškozeného A [REDACTED] byla kamera velmi cenným předmětem, který nepůjčoval ani své manželce, natož dalším osobám. V této souvislosti je proto tažka vyloučeno, že by obžalovaný kameru k zapůjčení získal. Právě tak je nepravděpodobné, že by jel pro kameru za situace, kdy nevěděl,

zda manžel poškozené je doma, navíc v časných ranních hodinách pro návštěvy zcela nevhodných.

Ze všech uvedených skutečností učinil tedy krajský soud závěr, že obhajoba obžalovaného byla provedenými důkazy vyvrácena a za základ svých skutkových zjištění vzal původní doznání obžalovaného. Objasnění dalších skutečností, jichž se dílem domáhal obžalovaný svými důkazními návrhy, dílem je považoval za vhodné sám soud, zůstalo v několika směrech bez úspěchu. To platí v první řadě o zajištění vražedného nástroje (škrtidla - kabelu) a srovnání pachu s pachem obžalovaného. Jak vyplynulo ze zprávy příslušného útvaru policie (čl. 681), byly tyto předměty bez vědomí vyšetřovatele zničeny ještě předtím, než byl P. Š. z trestného činu obviněn. Podobně nezjištěno zůstalo, který lékař a z jakých důvodů vystavoval obžalovanému pracovní neschopnost (viz sdělení na čl. 671). Nenalezeny zůstaly též klíče údajně odhozené do rybníka (čl. 417). Naproti tomu jízdní řád a přehled odjezdů a příjezdů osobních vlaků mezi stanicemi , a Plzeň (čl. 676 až 684) pomohl k ověření skutkových zjištění z hlediska časové realizovatelnosti. Podobně tomu bylo ohledně údajů z předloženého kalendáře s poznámkami svědkyně K. (čl. 664 až 665).

Dlužno dodat, že ve věci byla vyslechnuta celá řada dalších svědků, převážně osob ze sousedství bydliště poškozené či jinak s ní přicházejících do styku. Tyto výpovědi posloužily k dokreslení situace, převážně však neměly většího významu při zjišťování skutkového stavu. Nelze přehlédnout, že se jednalo převážně o starší osoby podléhající určité sugestibilitě dané atmosférou veřejného mínění v místě po činu a publicitou celé události. Jistou výjimkou byly výpovědi osob, které našly poškozenou v domku mrtvou a přivolaly orgány policie (svědci K., I. a někteří další).

Nutno však zdůraznit, že tyto některé přesně neprokázané skutečnosti netvoří mezery v úplnosti skutkových zjištění. Krajský

soud po zhodnocení důkazů dospěl k jednoznačnému závěru, že provedené důkazy tvoří ucelený soubor a prokazují skutkový stav bez důvodných pochybností v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o vině obžalovaného P. Š.

K otázce příčetnosti obžalovaného:

Obžalovanému byl v souvislosti s trestním řízením zkoumán duševní stav dvěma znalci z oboru zdravotnictví - odvětví psychiatrie, a to MUDr. Bohumilem Němečkem a MUDr. Pavlem Vohlídkou a dále byl podroben psychologickému zkoumání. Ze závěrů těchto posudků vyplynulo, že obžalovaný v době činu netrpěl duševní chorobou ve smyslu psychózy, byla u něho pouze zjištěna duševní porucha jiného druhu, a to porucha osobnosti. Obžalovaný je osobností anomální až psychopatickou s rysy hysterickými, emočně nevyváženou, se sklonem k neuváženému jednání. Obžalovaný dále trpí návykovým stavem patologického hráčství - gamblingem. V obecné rovině postižení tímto návykovým stavem v době aktivního hraní prožívají často měsíce trvající stavy výrazné neurotizace, stavy anxiózně depresivní, mají četné konflikty se sociálním okolím. To vše bylo přítomno i v daném konkrétním případě v době, kdy došlo k předmětné události. Protože obžalovaný spáchání činu popřel, mohli znalci konstatovat opět jen v určité obecné poloze, že v době činu nebyla jeho schopnost rozpoznat nebezpečnost svého jednání pro společnost jakkoliv snížena, schopnost ovládat své jednání pak byla snížena nepodstatně, tedy méně než o polovinu. Toto snížení bylo způsobeno částečně osobnostními charakteristikami obžalovaného a částečně neurotickým stavem, který vznikl v důsledku dopadů hráčství.

S těmito zjištěními není v rozporu ani znalecký posudek psychologický znalkyně PhDr. Ivy Wittnerové. Z něho vyplynulo, že obžalovaný disponuje průměrnou intelektovou kapacitou, v jeho osobnosti byly nalezeny znaky hysterické psychopatie vyznačující se řadou velice pestrých a zdánlivě měnlivých vlastností. Mezi nejpodstatnější patří vystupňovaný egocentrismus a stále zneklid-

ňující pocit neuspokojení, oslabení vyšších citů, emoční plochost, nezodpovědnost, laxnost a snížená sebekontrola. Emocionální labilita může vyústit občas ve zkratkové a explozivní jednání s aktivací latentních agresivních rysů. Z hlediska vývoje osobnosti obžalovaného nelze očekávat podstatnější změnu, protože jde o osobnost již zformovanou, s petrifikovanou strukturou vlastností a rysů. Znalkyně též zdůraznila značný vliv tísnivé (debaklové) situace, do které se obžalovaný dostal, když byl zadlužen, neplatil půjčky, hrál na automatech, neměli peníze doma atd. Pokud jde o průběh psychologického vyšetření, upozornila znalkyně na neobvykle vystupňovanou snahu obžalovaného prezentovat se v lepším světle.

Závěry obou posudků nejsou v rozporu se zjištěným chováním obžalovaného před činem, v době jeho spáchání a po činu a podporují prokázaná skutková zjištění. Vedle toho nic nenasvědčuje tomu, že by obžalovaný nebyl zcela trestně odpovědný.

K úvahám o právní kvalifikaci:

Dle obžaloby se obžalovaný měl dopustit trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. f) tr. zákona ve znění platném do 31.8.1995 (zák. č. 290/1993 Sb.) s odůvodněním, že poškozenou napadl též v úmyslu získat videokameru. Dále mu obžaloba kladla za vinu spáchání trestného činu krádeže dle § 247 odst. 1, 2 tr. zákona odcizením videokamery s příslušenstvím ke škodě A [REDACTED] A [REDACTED] (v podrobnostech viz znění obžaloby). Krajský soud po upřesnění skutkových zjištění v důsledku provedení dokazování tyto závěry převzal jen částečně.

Předně je nutno uvést, že jednání, z něhož byl obžalovaný původně obviněn, později obžalovaným a nyní uznán vinným, tvoří dva skutky, mezi nimiž není zachována totožnost jednání ani následku, jde tedy o skutky samostatné. Z provedených důkazů lze dojít k závěru, že obžalovaný navštívil poškozenou v úmyslu domlu-

vit se s ní na oddálení splacení dluhu. To bylo také předmětem jejich rozhovoru, který přerostl v hádku a poté vyústil v úmyslné usmrcení poškozené. Ačkoliv nelze říci, že by si obžalovaný předem předsevzal úmysl poškozenou usmrtit a počal jej realizovat tím, že ji navštívil, je zřejmé, že vůči ní na místě samém jednal způsobem, z něhož jasně vyplývá přímý úmysl k jejímu usmrcení. Svědčí o tom použitý vražedný nástroj (elektrický přívodní kabel od videa) a způsob jeho použití (trojitě omotání kolem krku s uzlem, zatažený velkou silou zezadu, působení delší dobu až do znehybnění poškozené). Proto byl v případě prvního skutku uznán vinným ze spáchání trestného činu vraždy toliko dle § 219 odst. 1 tr. zákona účinného v době spáchání činu (srov. § 16 odst. 1 tr. zák.), tedy ve znění zák. č. 290/1993 Sb.

Z žádného provedeného důkazu nevyplývá, že by obžalovaný též pojal předem či během násilného jednání úmysl poškozenou usmrtit proto, aby získal videokameru, tedy majetkový prospěch. Za získání majetkového prospěchu v této souvislosti nelze považovat snahu o zmaření vymáhání pohledávky. Teprve po ukončení vražedného jednání (bez ohledu na to, zda poškozená byla již skutečně mrtvá), si obžalovaný přisvojil videokameru a její příslušenství tak, že se jí zmocnil s úmyslem zpeněžit tyto věci a získané prostředky užít pro svou potřebu (ke hře na automatech). S ohledem na výši způsobené škody byl tedy uznán též ze spáchání trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1, 2 tr. zákona ve znění zákona č. 290/1993 Sb.

K výroku o trestu:

Při úvahách o druhu a výši trestu se krajský soud zabýval všemi zákonnými hledisky uvedenými v § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák., tedy hodnotil jak stupeň společenské nebezpečnosti trestné činnosti, tak poměry obžalovaného i možnosti jeho nápravy. Stupeň společenské nebezpečnosti trestných činů v posuzovaném případě zvyšuje zejména způsob a okolnosti, za kterých byly činy spáchány. Nutno zdůraznit, že obžalovaný takto

jednal vůči osobě, která k němu chovala přátelské vztahy, vlídně jej přijala, šlo o podstatně starší ženu a tu obžalovaný zákeřně napadl zezadu a usmrtil po konfliktu ohledně zanedbatelné částky peněz ve srovnání s hodnotou lidského života. Obžalovanému dále přitěžovalo spáchání více trestných činů, v případě trestného činu krádeže též výše způsobené škody, polehčující okolnosti shledány nebyly. Pokud jde o osobní a rodinné poměry obžalovaného, nad rámec toho, co bylo již uvedeno v úvodu odůvodnění tohoto rozhodnutí, je třeba uvést, že pokud obžalovaný pracoval, měl dobré pracovní hodnocení (čl. 543), v místě bydliště o něm nejsou negativní poznatky, z opisu rejstříku vyplývá, že před soudem se ocitl v roce 1982, kdy spáchal nedbalostní trestný čin ublížení na zdraví podle § 223 odst. 1 tehdy platného trestního zákona, rozsudkem bylo upuštěno od jeho potrestání, takže ze zákona se v tomto případě na obžalovaného hledí jako by odsouzen nebyl.

Posuzovaných skutků se nyní dopustil předtím, než byl Okresním soudem v Rokycanech vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin (viz. výše). Z těchto důvodů nyní krajský soud ukládal za trestné činy vraždy podle § 219 odst. 1 tr. zák. a krádeže podle § 247 odst. 1,2 tr. zák., jimiž byl nyní uznán vinným, a za trestné činy porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák. a krádeže podle § 247 odst. 1,2 tr. zák., jimiž byl uznán vinným citovaným rozsudkem Okresního soudu v Rokycanech, trest souhrnný ve smyslu § 35 odst. 2 tr. zák. v sazbě od 10 do 15 let odnětí svobody. S ohledem na okolnosti případu, s přihlédnutím k osobě obžalovaného a předpokládaným možnostem jeho nápravy, dospěl krajský soud k závěru o přiměřeném trestu v trvání 11,5 roku odnětí svobody. Zároveň s uložením souhrnného trestu zrušil soud výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Rokycanech ze dne 9.2.1994 čj. 2 T 45/93-55, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

K výkonu tohoto trestu ukládaného za zvlášť závažný trestný čin by zásadně obžalovaný měl být zařazen dle § 39a odst. 2 písm.

- 42/1

d) tr. zák. do věznice se zvýšenou ostrahou. Obžalovaný nebyl dosud ve výkonu trestu a jeho osobnost není natolik narušena, aby musel vykonávat trest ve věznici s nejprísnejším režimem. Proto v daném případě krajský soud použil zmírňovacího ustanovení § 39a odst. 3 tr. zák., neboť má za to, že se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení obžalovaného bude jeho náprava lépe zaručena ve věznici s ostrahou.

K výroku o náhradě škody:

Krajský soud konečně rozhodoval o náhradě škody. Nárok na její úhradu uplatnil poškozený A [REDACTED] A [REDACTED], pozůstalý manžel, a požadoval zaplacení nákladů pohřbu Z [REDACTED] A [REDACTED] a náhradu škody způsobené poškozením odcizené videokamery. Z předložených dokladů bylo jednoznačně prokázáno, že náklady pohřbu činily 7.243,-Kč, poškozenému A [REDACTED] byl Obvodním úřadem pro Prahu 8 poskytnut státní příspěvek ve výši 1.000,-Kč. Z těchto důvodů rozhodl krajský soud podle § 228 odst. 1 tr. řádu o přiznání částky 6.243,-Kč. Pokud poškozený požadoval též náhradu škody způsobené poškozením odcizené videokamery, nepředložil o tom v hlavním líčení potřebné doklady, přičemž jejich opatření by vyžadovalo provedení dalšího dokazování přesahujícího potřeby trestního stíhání a podstatně by je protáhlo, a proto ve zbytku byl dle § 229 odst. 2 tr. řádu poškozený s uplatněným nárokem na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku je přípustné podat odvolání do 8 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Plzni dne 1. srpna 1996

Předseda senátu:
JUDr. Josef B A X A

